

Stockholms läns landsting

Rektorn vid Berga naturbruksgymnasium
info@berga@sll.se

Beslut för gymnasieskola och gymnasiesärskola

efter tillsyn av
Berga naturbruksgymnasium
i Haninge kommun

Tillsyn i Berga naturbruksgymnasium

Skolinspektionen genomför tillsyn i Haninge kommun under våren 2014. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Berga naturbruksgymnasium besöktes av Skolinspektionen den 21 maj och den 22 maj 2014.

Fakta om skolenheten

Berga naturbruksgymnasium är en gymnasieskola och gymnasiesärskola belägen i Västerhaninge i Haninge kommun. I skolan finns ett tillhörande lantbruk och internat. Skolan erbjuder utbildning för såväl internatelever som för dagelever som inte bor på internatet. Huvudman för skolan är Stockholms läns landsting. Skolan leds av en rektor som till sin hjälp har en biträdande rektor. Rektorn bildar tillsammans med den biträdande rektorn, en lärare och stallchefen skolans ledningsgrupp.

Skolan erbjuder under läsåret 2013/2014 det nationella programmet naturbruksprogrammet med inriktningarna djur och lantbruk samt introduktionsprogrammet yrkesintroduktion. Därutöver omfattar verksamheten gymnasiesärskola som erbjuder naturbruksprogrammet.

Vid tillsynen har Berga naturbruksgymnasium 123 elever. Av dessa går nio elever i gymnasiesärskolan. Cirka 80 elever bor på internatet.

Kunskapsresultat

Enligt Skolverkets nationella statistik (SIRIS) var den genomsnittliga betygspoängen för naturbruksprogrammet vid Berga naturbruksgymnasium 13,5 läsåret 2012/2013. Motsvarande betygspoäng i riket läsåret 2012/2013 var 13,6. Den genomsnittliga betygspoängen har de senaste fyra åren varierat och som högst legat på 14,6 poäng (läsåret 2010/2011) och som lägst legat på 12,5 poäng (läsåret 2011/2012).

Enligt SIRIS var andelen elever med grundläggande behörighet till universitet och högskolestudier 61 procent läsåret 2012/2013. Detta är högre än skolans resultat läsåret 2011/2012, då andelen elever med grundläggande behörighet var 52 procent. Det är dock en lägre andel än riksgenomsnittet som uppgick till 81 procent läsåret 2012/2013. Vidare framgår av Skolverkets nationella statistik att andelen elever vid Berga naturbruksgymnasium som fullföljde sin utbildning inom fyra år läsåret 2012/2013 var knappt 84 procent. Detta är en högre andel än riksgenomsnittet om 82 procent.

För gymnasiesärskolan saknas en sammanställning av kunskapsresultaten.

Helhetsbedömning

Elever som Skolinspektionen intervjuar uppger att de överlag upplever att de har engagerade lärare som försöker anpassa undervisningen utefter elevernas behov och erfarenheter. Vidare uppger de intervjuade eleverna att de trivs i de små klasserna eftersom de känner sig sedda. Tillsynen visar emellertid att det finns brister inom området trygghet och studiero i skolan. I samtliga intervjuer framkommer att det förekommer konflikter och kränkningar elever emellan. De intervjuade eleverna uppger dock att de upplever att det finns vuxna i skolan som de kan vända sig till i sådana situationer för stöd och att det pågår ett arbete för att förebygga och förhindra kränkningar. I tillsynen framkommer emellertid att det också förekommer att personal i skolan uttrycker sig kränkande mot elever i och utanför undervisningssituationer. Eleverna och rektorn uppger att åtgärder har vidtagits för att förebygga och förhindra att dessa kränkningar sker, men enligt eleverna har åtgärderna inte lett till någon långsiktig förändring i personalens beteende. Mot bakgrund av att det i skollagen råder ett absolut förbud för personal att utsätta elever för kränkande behandling, understryker Skolinspektionen att det är av vikt att huvudmannen vidtar konkreta åtgärder för att förhindra att sådana kränkningar sker. Tillsynen visar vidare att skolan behöver utarbeta och implementera tydliga rutiner som säkerställer att personal som får kännedom om att en elev upplever sig kränkt av en vuxen i skolan anmäler detta rektorn. Huvudmannen behöver även utarbeta rutiner som säkerställer att rektorn anmäler samtliga signaler om kränkande behandling till huvudmannen. Därutöver behöver skolans plan mot kränkande behandling utvecklas så att den bland annat anger de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling det aktuella året och långsiktigt och uppfyller kraven i författningarna.

Den genomsnittliga betygspoängen i Berga naturbruksgymnasium har varierat de senaste tre åren och antingen legat i paritet med eller under genomsnittet i riket. Tillsynen visar att rektorn behöver ta ett ökat ansvar för att förbättra skolans systematiska kvalitetsarbete vad gäller uppföljning och analys av de samlade kunskapsresultaten i såväl gymnasieskolan som gymnasiesärskolan. Detta för att rektorn och lärarna ska få kunskap om det kan finnas mönster i resultaten som kan förklaras av faktorer som exempelvis undervisningens genomförande, lärares förhållningssätt gentemot elever, resursfördelning, eller utformning och tillgång till särskilt stöd och att de utifrån dessa kunskaper ska sedan kunna vidta relevanta åtgärder för att utveckla utbildningen och ge eleverna bättre förutsättningar att nå kunskapskraven i de olika ämnena.

Tillsynen visar att de åtgärdsprogram som utarbetas innehåller brister eftersom de inte innehåller tydliga mål eller utvärderingsbara åtgärder och inte heller anger hur insatta åtgärder ska följas upp och utvärderas.

I tillsynen framkommer att det i utbildningen förekommer avgifter i samband med aktiviteter som erbjuds under friluftsdagar som inte är att betrakta som obetydliga. Tillsynen visar att eleverna i skolan saknar tillgång till kurator och att skolsköterskan i dagsläget inte har förutsättningar att arbeta förebyggande och hälsofrämjande utifrån de behov som finns i skolan. För att kunna möta verksamhetens olika behov måste elevhälsans olika kompetenser på skolan få möjlighet att fullgöra sitt förebyggande och hälsofrämjande uppdrag.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Stockholms läns landsting att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 17 oktober 2014 redovisas för Skolinspektionen.

Trygghet och studiero

Bedömning

Stockholms läns landsting måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Trygghet och studiero.

- Se till att det i gymnasieskolan och gymnasiesärskolan genomförs åtgärder för att förhindra att elever i skolan utsätts för kränkande behandling.
- Implementera tydliga rutiner som säkerställer att personal i gymnasieskolan och gymnasiesärskolan som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling anmäler detta till rektorn.
- Se till att planen mot kränkande behandling omfattar de åtgärder som, utifrån en aktuell kartläggning av behoven på skolan, behövs under året för att förebygga och förhindra kränkande behandling.

Motivering

Åtgärder för att förebygga och förhindra att elever utsätts för kränkande behandling

I skollagen anges att huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever.

Vidare framgår det att personalen inte får utsätta en elev för kränkande behandling. Huvudmannen ska enligt skollagen se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling.

I samtliga intervjuer framkommer att det i Berga naturbruksgymnasium förekommer konflikter i skolan som ibland ger upphov till kränkningar elever emellan. De intervjuade eleverna uppfattar dock att det finns vuxna i skolan som de kan vända sig till för att lösa dessa konflikter. De intervjuade eleverna ger emellertid fler exempel på situationer där personal i skolan uttryckt sig kränkande mot elever eller uttryckt sig på sätt som väckt obehag hos elever i och utanför undervisningssituationer. Bland annat ger eleverna exempel där manlig personal ställt personliga frågor till kvinnliga elever om deras privatliv. Vidare ger de intervjuade eleverna exempel på där personal i undervisningssituationer uttryckt att eleverna är "dumma i huvudet" och "hade ni varit anställda hos mig hade ni fått sparken". De intervjuade eleverna uppger att de har pratat med lärare och rektorn om sådana situationer. I vissa fall har rektorn och lärarna talat med inblandad personal vilket lett till ändrat beteende hos personalen under några veckor, men ifrågavarande personal har därefter fallit tillbaka till gammalt beteende enligt eleverna. I andra fall har eleverna upplevt att lärarna inte tror på dem eller att de blir "bortviftade" när eleverna uppmärksammat dem om konflikter med andra lärare och situationer där eleverna upplevt sig kränkta. I intervjun med lärarna i gymnasieskolan uppger någon lärare att han hänvisar elever till rektorn i situationer där lärare är i konflikt med elever, på grund av en uppfattning att de som kollegor emellan får passa sig för vad de säger och att de måste vara säkra på vad som faktiskt har hänt i de situationer som de agerar i. Lärarna efterfrågar tydligare rutiner kring hantering av sådana situationer. Elevhälsan bekräftar i intervju att de känner till att det i skolan förekommit att personal kränkt elever och att det skett vid flera tillfällen. I samtal med rektorn framkommer att han känner till att personal tidigare uttryckt sig kränkande mot elever, men att åtgärder vidtagits från skolledningens sida när de fått kännedom om händelser. Rektorn uppger i samtal att det förvånar honom att kränkningarna inte upphört.

Anmälan till rektor

Enligt skollagen är lärare och annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten skyldig att anmäla detta till rektorn.

I intervjun med lärarna i gymnasieskolan uppges olika svar på hur de skulle agera i konfliktsituationer mellan lärare och elever. En lärare uppger att han hänvisar eleverna till rektorn. En lärare uppger att han inte skulle tveka att gå till rektorn om en elev upplevde sig kränkt av en annan vuxen. Lärarna efterfrågar tydligare rutiner kring hur sådana situationer ska hanteras.

Lärarna i gymnasiesärskolan uppger att alla kränkningar inte anmäls till rektorn, utan att de försöker lösa olika situationer där elever upplevt sig kränkta själva genom samtal med eleverna. Som svar på frågan om hur de skulle agera om de uppmärksammade att en annan lärare uttryckte sig nedlåtande mot en elev i skolan uppger lärare i gymnasiesärskolan att de skulle prata med den berörda personalen och att de inte skulle "springa till rektorn". Enligt lärarna i gymnasiesärskolan finns inte några tydliga rutiner i skolan kring hur sådana fall ska hanteras. Elevhälsans representanter uppger i intervju att ett problem i skolan varit att personalen har försökt medla kring kränkningar som uppenbaras mellan personal och elever istället för att anmäla dem direkt till rektorn. Enligt elevhälsan drar sig lärare för att anmäla annan lärare till rektorn på grund av kollegial lojalitet.

Anmälan till huvudmannen

En rektor som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen.

Rektorn uppger i intervjun att det finns rutiner för hur han ska rapportera signaler om kränkningar till huvudmannen. I samtal med rektorn och huvudmannen framkommer att rektorn har anmält vissa förekomna kränkningar till huvudmannen. Emellertid framkommer att huvudmannen inte har fått kännedom samtliga signaler om kränkande behandling som Skolinspektionen tar upp under samtalet.

Mot bakgrund av att Barn- och elevombudet i beslut den 25 februari 2014 med ärendenummer 43-2013:6425 förelagt huvudmannen avseende rektorns anmälningsskyldighet avstår Skolinspektionen från att ingripa i denna del i enlighet med skollagen.

Planen mot kränkande behandling

Huvudmannen ska enligt skollagen se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka

av dessa åtgärder som avses påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

I Skolverkets allmänna råd för arbetet mot diskriminering och kränkande behandling (SKOLFS 2012:10) anges att arbetet med planen mot kränkande behandling bör bedrivas så att planen återspeglar förhållanden i varje enskild verksamhet.

Enligt Skolinspektionens praxis innebär "en översikt över de åtgärder som behövs" krav på att vissa rutiner ska finnas i planen; rutiner för akuta åtgärder vid situationer av kränkande behandling, rutiner för uppföljande insatser samt rutiner för hur händelser och åtgärder ska dokumenteras. Dessutom ska rutinerna enligt praxis ha såväl ett elev- elevperspektiv (kränkningar elever sinsemellan) som ett vuxen-elevperspektiv (kränkningar av vuxen mot barn/elev).

Skolinspektionen har inför tillsynen tagit del av Berga Naturbruksgymnasiums plan mot kränkande behandling. Planen är inte daterad och det framgår därför inte vilket år den gäller. Rektorn har efter tillsynsbesöket lämnat in en ny plan mot kränkande behandling för läsåret 2014/2015. Planen innehåller rutiner för hantering av kränkningar elever emellan. Dock saknas tydliga rutiner för hantering av fall där personal utsätter elev för kränkande behandling. Planen saknar vidare åtgärder, som baseras på en kartläggning av de behov som finns på skolan och som avses genomföras under året för att förebygga och förhindra kränkande behandling. Även en redogörelse för hur föregående års planerade åtgärder har genomförts saknas i planen. Gymnasiesärskolans verksamhet synliggörs inte i den aktuella planen. Planen återspeglar således inte förhållandena i samtliga verksamheter och vilka specifika behov dessa verksamheter har.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister i skolans arbete med trygghet och studiero. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Stockholms läns landsting föreläggs att åtgärda bristerna.

Författning

6 kap. 6-8 §§ och 10 § skollagen

Särskilt stöd**Bedömning**

Stockholms läns landsting måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Se till att åtgärdsprogram utarbetas för elever som ges särskilt stöd och att dessa anger vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Motivering

Av skollagen framgår att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Av skollagen framgår vidare att beslut om får överklagas hos Skolväsendets överklagandenämnd.

Skolinspektionen har tagit del av två åtgärdsprogram som utarbetats under det innevarande läsåret. Vissa av de uppsatta målen och åtgärder som anges i åtgärdsprogrammen är allmänt hållna och har inte tydlig koppling till kunskapskrav. Åtgärderna är inte heller tidsbestämda eller utvärderingsbara, vilket innebär att det blir svårt att bedöma i vilken grad de har genomförts som det var tänkt och om de har gett önskad effekt. Exempelvis anges som åtgärd i ett åtgärdsprogram "kontinuerlig kontakt med speciallärare kring studieteknik". Vidare anges som exempel på åtgärd "frilägger arbetstimmar tillsammans med pedagog alternativt elevassistent". Av åtgärdsprogrammen framgår inte hur insatta åtgärder ska följas upp och utvärderas. Vidare saknar åtgärdsprogrammen överklagandehänvisning.

Av utredningen framgår att det finns brister i skolans åtgärdsprogram. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Stockholms läns landsting föreläggs att åtgärda bristerna.

Författning

3 kap. 9 § och 28 kap. 16 § skollagen

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen**Bedömning**

Stockholms läns landsting måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Rektorn ska bedriva ett dokumenterat systematiskt kvalitetsarbete som består i uppföljning, utvärdering och planering av utbildningen.
- Kvalitetsarbetet ska genomföras under medverkan av samtliga lärare.

Motivering

Enligt skollagen är det rektorns ansvar att se till att det på skolenhetsnivå bedrivs ett systematiskt och kontinuerligt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen och att detta arbete dokumenteras. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls.

Systematiskt och kontinuerligt innebär att arbetet ska bedrivas strukturerat och uthålligt med fokus på en långsiktig utveckling. Varje skolenhet måste därför hitta sina former och rutiner för kvalitetsarbetet. Utgångspunkten är alltid densamma, att identifiera utvecklingsområden för ökad måluppfyllelse i förhållande till de nationella målen.

Om det vid uppföljning av verksamheten kommer fram att det finns brister i verksamheten, ska huvudmannen, enligt skollagen, se till att nödvändiga åtgärder vidtas. Det förutsätter att det finns rutiner för att redovisa konstaterade utvecklingsbehov till huvudmannen.

Av den dokumentation som Skolinspektionen har tagit del av inför tillsynen framgår att utbildningen och verksamheten i skolan följs upp till viss del. Bland annat framkommer i dokumentationen att områden såsom värdegrundsarbetet, elevernas uppfattning om utbildningen och elevinflytande följs upp och analyseras. Utifrån dessa analyser har skolan identifierat och planerat att vidta ett antal utvecklingsåtgärder under innevarande läsår. Någon dokumenterad uppföljning av de samlade kunskapsresultaten finns inte enligt rektorn. Rektorn och lärarna uppger att kunskapsresultaten i skolan följs upp muntligt flera gånger per läsår. Enligt rektorn saknas dock ett tydligt och strukturerat arbete kring uppföljning av kunskapsresultaten i dagsläget. Rektorn uppger att skolan har tagit fram ett så kallat årshjul för det systematiska kvalitetsarbetet, men att

det ännu inte är komplett. Lärarna i gymnasieskolan och rektorn uppger vidare att kunskapsresultaten analyseras till viss del både på individnivå och på årskursnivå. Dock finns inte någon dokumentation avseende de genomförda analyserna. Detta bekräftas också av rektorn i intervjun. Lärarna i gymnasieskolan uppger att de löpande diskuterar undervisningen, men att några och analyser av elevernas samlade kunskapsresultat inte har gjorts hittills. I och med den bristande uppföljningen och analysen avseende de samlade kunskapsresultaten saknar rektorn och lärarna kunskap om huruvida det kan finnas mönster i resultaten som kan förklaras av faktorer som exempelvis undervisningens genomförande, lärares förhållningssätt gentemot elever, resursfördelning, eller utformning och tillgång till särskilt stöd. Skolinspektionen understryker att det är av vikt att skolan utvecklar sitt systematiska kvalitetsarbete i denna del.

Sammantaget visar utredningen att det vid skolan finns brister i skolans systematiska kvalitetsarbete. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Stockholms läns landsting föreläggs att åtgärda bristerna.

Författning

4 kap. 4-6 §§ skollagen

Erbjudande av utbildning

Bedömning

Stockholms läns landsting måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Erbjudande av utbildning.

- Se till att utbildningen är avgiftsfri med undantag för enstaka inslag som medför en obetydlig kostnad för eleverna eller kostnader i samband med skolresor och liknande aktiviteter som ersätts av vårdnadshavare på frivillig väg.
- Se till att elevhälsan omfattar samtliga i skollagen föreskrivna kompetenser och att elevhälsan ges förutsättningar att uppfylla skollagens krav på att vara förebyggande och hälsofrämjande och stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.

Motivering*Avgifter*

Rätten till en likvärdig utbildning av hög kvalitet får aldrig vara beroende av en enskild persons ekonomiska förutsättningar. Utgångspunkten i skollagen är därför att utbildningen i gymnasieskolan ska vara avgiftsfri. Det får dock förekomma enstaka inslag som kan medföra en obetydlig kostnad för eleverna.

Med obetydlig kostnad menas enligt förarbetet till skollagen främst kostnader för en färdbiljett med allmänna kommunikationsmedel, en mindre entréavgift till ett museum eller liknande. Enligt förarbetet måste utgångspunkten vara att finansieringen av skolresor ska ske genom kommunala medel eller att elever helt frivilligt samlar in pengar till kostnaden om resan innebär mer än en obetydlig kostnad. Det är inte förbjudet att låta kostnader för skolresor, utflykter eller liknande aktiviteter ersättas av vårdnadshavare på frivillig väg. Sådana aktiviteter ska vara öppna för alla elever, oavsett om en elevs vårdnadshavare väljer att bidra eller inte. Enligt förarbetet är det med hänsyn härtill inte godtagbart att skolan erbjuder en kostnadsfri alternativ verksamhet för de elever vars vårdnadshavare inte vill betala dessa aktiviteter (prop. 2009/10:165 s. 374-375).

I intervjuer med lärare, rektorn och elever framkommer att skolan årligen anordnar en friluftsdag där ett av alternativen är en skidresa till Romme. Kostnaden för skidresan uppgår totalt till 350 kr och är enligt Skolinspektionen inte en obetydlig kostnad. I kommunikation med skolledningen efter tillsynen framkommer att kostnaden inte är frivillig för de elever som vill åka på skidresan.

Elevhälsa

Skollagen anger att det ska finnas en elevhälsa för eleverna. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande, och elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Vidare ska det finnas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses.

I förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165 s. 276) betonas att arbetet med elevhälsa förutsätter en hög grad av samverkan mellan elevhälsans personal och övriga personalgrupper i skolan. Det anges även att elevhälsan har ett särskilt ansvar för att undanröja hinder för varje enskild elevs lärande och utveckling. De mer generellt inriktade uppgifterna, där elevhälsans medverkan är viktig, rör elevernas arbetsmiljö, skolans värdegrund och undervisningen om tobak, alkohol och andra droger och övrig livsstilsrelaterad ohälsa samt sex och samlevnadsundervisning m.m.

I tillsynen framkommer att skolan har tillgång till skolsköterska på plats i skolan samt en speciallärare. Tjänster från skolpsykolog och skolläkare köps in vid behov. Skolan har inte tillgång till någon kurator utan skolsköterskan vänder sig till Haninge kommuns stödenheter när skolan behöver specifikt stöd från kurator. Kuratorn har inte medverkat i elevhälsans förebyggande eller hälsofrämjande arbete och skolan har inte använt sig av kuratorstjänsten i någon vidare utsträckning enligt rektorn. I den verksamhetsredogörelse som rektorn lämnat in till Skolinspektionen anges att kuratorsfunktion utgör en del av skolsköterskans tjänst. Detta bekräftas i intervjuer med lärarna och elevhälsan. Enligt skolsköterskan går en stor del av hennes tid till att ombesörja ärenden som utgör kuratorsuppgifter. I intervjun med elevhälsan framkommer också att skolsköterskan inte har sådan utbildning eller kompetens att hon kan ersätta en kurators funktion.

Vad gäller elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete framkommer i intervju med elevhälsan att skolsköterskan framförallt arbetar åtgärdande och med att "släcka bränder". Skolsköterskan uppger att hon under läsåret medverkat i undervisningen kring könssjukdomar och att hon skulle vilja arbeta mer förebyggande mot rökning, då det finns behov för det i skolan, men att hon inte hinner.

Rektorn uppger i samtal att en tydligare struktur och planering behövs för att elevhälsan ska kunna arbeta förebyggande och hälsofrämjande arbete i större omfattning.

Tillsynen visar att det finns brister i skolan vad gäller avgifter i skolan som inte kan anses utgöra obetydliga kostnader och elevernas tillgång till elevhälsa i enlighet med författningarnas krav. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Stockholms läns landsting föreläggs att åtgärda bristerna.

Författning

15 kap. 17-18 §§ och 2 kap. 25 § skollagen

Huvudmannaskap och godkännande

Bedömning

Stockholms läns landsting måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Huvudmannaskap och godkännande.

- Utarbeta skriftliga rutiner för att ta emot och utreda klagomål mot utbildningen.

Motivering

Enligt skollagen ska huvudmannen ha skriftliga rutiner för att ta emot och utreda klagomål mot utbildningen. Information om rutinerna ska lämnas på lämpligt sätt.

I intervjun med rektorn och huvudmannen framkommer att huvudmannen för Berga Naturbruksgymnasium inte har skriftliga rutiner för att ta emot och utreda klagomål mot utbildningen.

Tillsynen visar att det i skolan inte finns skriftliga klagomålsrutiner. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att åtgärda bristen.

Författning

4 kap. 8 § skollagen

På Skolinspektionens vägnar

Anna Rydin
Beslutsfattare

Parisa Maleki
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.